

BIBLIJSKO - MOLITVENE ZAJEDNICE
SVETI PETAR I PAVAO

CRKVA JE ZAJEDNICA KRISTOVIH VJERNIKA

O životu prve Crkve doznajemo iz Djela apostolskih. Napisao ih je evanđelist [Luka oko 70](#) godine. Svoje razmišljanje o Crkvi kao zajednici želimo utemeljiti upravo na njegovim tekstovima. Iako čitav spis svjedoči da je prva Crkva bila duboko svjesna da je zajednica, iz njega uzimamo dva karakteristična odlomka.

„Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama.

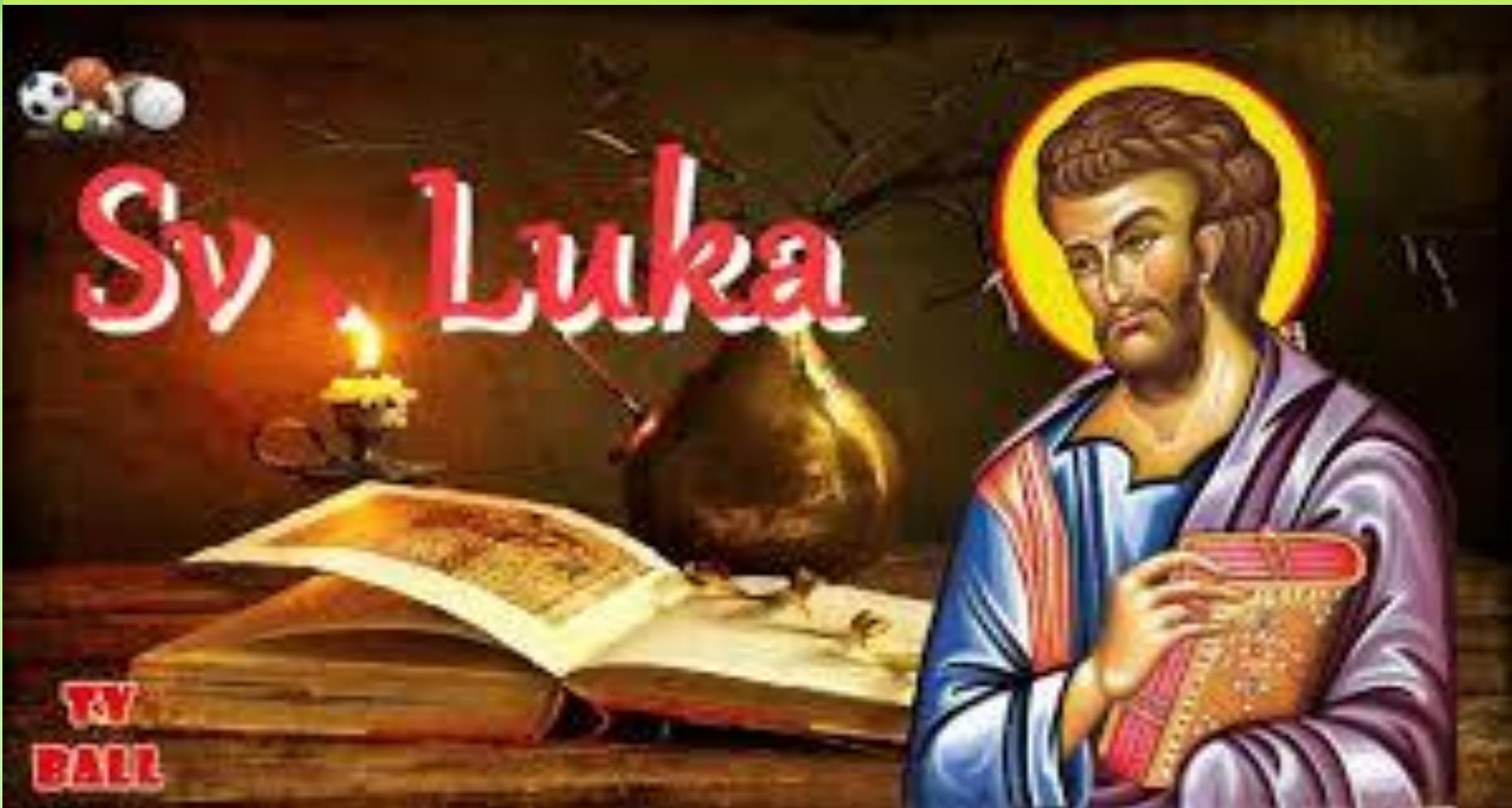
Strahopoštovanje obuzimaše svaku dušu: apostoli su činili mnoga čudesa i znamenja. Svi koji prigrliše vjeru bijahu združeni, i sve ima bijaše zajedničko. Sva bi imanja i dobra prodali i porazdijelili svima, kako bi tko trebao. Svaki bi dan jednodušno i postojano hrlili u Hram, u kućama bi lomili kruh te u radosti i prostodušnosti srca, zajednički uzimali hranu, hvaleći Boga i uživajući naklonost svega naroda. Gospodin je pak danomice zajednici pridruživao spašenike.“ (Dj 2, 42-47).

DJELA APOSTOLSKA

ELLEN G. WHITE

„U mnoštva onih što prigrišće vjeru bijaše jedno srce i jedna duša. I nijedan od njih nije svojim zvao ništa od onoga što je imao, nego im sve bijaše zajedničko. Apostoli pak velikom silom davahu svjedočanstvo o uskrsnuću Gospodina Isusa i svi uživahu veliku naklonost. Dosita, nitko među njima nije oskudijevao, jer koji bi god posjedovali zemljišta ili kuće prodavali bi ih i utržak donosili pred noge apostolima. A dijelilo se svakome koliko je trebao.“ (Dj 4, 32-35)

Uočavajući elemente života prve Crkve možemo nedvojbeno zaključiti: **to je bila zajednica.** Luka to na poseban način ističe i u jednom i u drugom odlomku: „**Bijahu postojani u ... zajedništvu**“, ... **sve im bijaše zajedničko.**“ Kako je praksa prve Crkve za nas mjerodavna i smjerodavna, zaključujemo da zajedništvo spada na bit Crkve. Ono je konstitutivni element crkvenosti.

Na taj zaključak upućuje nas i porijeklo i značenje definicije same Crkve. Mlada zajednica sebe naziva '**eklesia**'. Riječ dolazi od grčkog glagola '**ekaleo**' što znači „skupljam, sabirem, sazivam.“ Ona je znači „**skupština Božja, „zborovanje, „saziv“ – zajednica.** Te je činjenice bio svjestan već i stari Izrael kad je sebe prepoznavao kao „**Qahal Jahve**“ – zajednica Jahvina, pa je sasvim logično da se i novi Izrael - Crkva prepoznaće kao **eklesia thou Theou** (zajednica Božja). Zato se Pavao apostol i obraća Crkvi Božjoj u Korintu kao „**pozvanicima**“ (1 Kor 1,2).

Oblici zajedništva

Da bismo znali što je to zajednica, moramo znati što nju određuje, po čemu se razlikuje od drugih skupova ljudi. Pokušajmo analizirati ove pojmove:

- osoba
- masa
- organizacija
- društvo
- hramski skup
- obitelj

Ključ za razumijevanje ovih pojmova jest osoba. Svaki od njih određujemo po kriteriju: Koliko je **osoba** ili osobnost u njima dolazi do izražaja, način na koji u njima osoba sudjeluje. Samu je osobu teško definirati. Već su stari govorili: Osoba je neiskaziva! To je bogatstvo određenog subjekta sa svim njegovim unutarnjim proživljavanjima i sposobnošću da se otvara prema svijetu koji ga okružuje, da se daruje, da prima, da uspostavlja komunikaciju. **Osoba je čitav jedan svijet u kojem se zbivaju najrazličitija odmjeravanja, opredjeljenja, usmjerenja, zatvaranja, izbori...**

Masa

Struktura u kojoj je osobnost najmanje prisutna jest masa. To je najniži oblik zajedništva među ljudima. Pojedinac u masi nije zahvaćen po osobnosti, već po broju. On je jedan od brojnih u masi. Zato je masa sila, sila poput bujice koja nema određen tok ili cilj. Čovjek je zahvaćen općom, kolektivnom psihozom koja ga giba, njima upravlja. U stanju je vršiti neku radnju, izvikivati parolu bez ikakvog osobnog motiva, jednostavno je nošen stihijom broja, mnoštva.

Organizacija

U organizaciji pojedinac već daje dio sebe. Tu je njegova osobnost u službi organizacije, u cilju funkcioniranja određenog sistema (bilo rada, bilo politike ili nekih drugih događanja). U organizaciji, dakle, **osoba još uvijek nije u središtu, već je mali kotačić u čitavom sistemu određenog funkcioniranja.**

Društvo

Društvo je daleko viši oblik zajedništva među ljudima. Ono ima određeni duhovni i kulturni cilj prema kojemu ide. Pojedinac tu nije samo „u funkciji“ – kotačić, nego je u određenom smislu i središte. Poznata formulacija društva jest: **svi za jednog, jedan za sve**. Znači ako se jednom čovjeku nanosi nepravda, čitavo društvo reagira, a jednako tako ako treba zaštiti društvo, svaki pojedinac se do kraja daje, brani ga. Za razliku od organizacije, gdje se od pojedinca traži samo da izvrši svoju funkciju, da u sistemu „funkcionira“, **u društvu se od pojedinca očekuje osobni angažam**. On treba svojim radom, svojim otvaranje drugima, obogaćivati to društvo. Opće je poznato da je jedna jedina osoba kadra obogatiti čitav narod, društvo, svijet.

Savjet
za razvoj
civilnoga
društva

Hramski skup

Želimo se ovdje pozabaviti i sasvim specifičnim oblikom zajedništva, **a to je hramski skup**. On prati sve religije. To je određeno zajedništvo osoba unutar sakralnog prostora. Osobe u njem sudjeluju samo relacijom prema „svetinji“. (u odnosu na bilo koju religiju, to može biti kip, bilo koji znak posebnog božanskog prebivališta, kao i liturg koji predvodi skup). Za hramski skup nije važan broj (može ih biti puno i samo par njih), a niti osobe poimenice. **Tkogod dođe svatko za sebe dođe i za sebe odlazi. Tu nema međusobnih relacija i nikoga za nikoga nije posebno briga. Nema interpersonalne komunikacije.**

Obitelj

Obitelj čini najveće ljudsko zajedništvo. Tu se osobe posve otvaraju jedna drugoj i to u svim smjerovima. Govorimo o bogatoj interpersonalnoj komunikaciji. I to ne samo verbalnoj. U obitelji osobe jedna drugu obogaćuju, jer se brinu jedni za druge. **Tu je važno da li nekoga nema, gdje je, što se je s njime dogodilo. Da li je bolestan, u nevolji, dali je sretan, nešto lijepo doživio, uspio u nečemu.** Sve se to događa na razini sviju. Ljudsko se zajedništvo najdublje događa i ostvaruje upravo u obitelji. Temeljni znak njezina sabiranja jest **obiteljski stol**. To je mjesto gdje se svi nalazi i prepoznaju, mjesto najživljje komunikacije i međusobnih odnosa.

Kad sada pogledamo prvu kršćansku zajednicu, kako nam to u spomenutim tekstovima opisuje Luka u Djelima apostolskim i kad je pokušamo usporediti s oblicima ljudskih zajedništava koje smo naveli, vrlo brzo ćemo vidjeti **da je ona najbliže obitelji**. U njoj susrećemo imena (zajednica nije anonima), tu je zajedništvo dobara koje prati svaku ljudsku obitelj, tu je raspodjela dobara prema individualnoj potrebi kao što se to događa u svakoj obitelji.

Stol

Tu je stol oko kojega se zajednica svaki dan sabire. Ako je prva zajednica živjela Isusovu želju i njegovu koncepciju Crkve onda je očito da je Isus želio da njegova Crkva ima lik obitelji i da svoje zajedništvo živi na način obitelji. Zato nije slučajno što se je najveće očitovanje i ostvarenje zajedništva (Euharistija) dogodilo upravo kod stola (i svoje javno djelovanje počinje kod stola u jednoj ljudskoj obitelji – svadba u Kani). Tako će stol od samoga početka pratiti zajednicu, biti će znak Isusa Krista koji je sabire, bit će vidljivo središte zajednice, kao što se to događa u svakoj ljudskoj obitelji. **Stol i blagovanje.**

Zajednica braće i sestara

Isus dakle, nije htio da njegova Crkva bude niti masa, niti organizacija, niti superiorna nadgradnja društva, a niti hramski skup. Želio je da njegova Crkva bude **prava zajednica**. Može se od kršćanstva napraviti religija i hram, ali ono je po Isusovoj zamisli zajednica „**braće i sestara (Mt 23,8), zajednica stola i blagovanja, zajednica dobara i međusobne ljubavi**“. Zato Luka piše: „U mnoštvu onih koji prigrliše vjeru bijaše jedno srce i jedna duša“, „nitko od njih nije svojim zvao ništa od onoga što je imao, nego ima sve bijaše zajedničko“. Osjećamo li, čitajući te tekstove, ozračje obitelji i svih onih vrijednosti koje obitelj živi?

Zajedništvo čini Duh

Luka u Djelima apostolskim nabraja elemente zajedništva koje je prva Crkva živjela: zajedništvo nauka, zajedništvo molitve, zajedništvo lomljenja kruha i zajedništvo dobara. O svim ovim oblicima zajedništva prve Crkve želimo govoriti u narednim razmišljanjima. Kod toga se ne smije zaboraviti, a što je u Djelima prisutno na svakom koraku, da sve zajedništvo čini Duh Sveti kojega je Crkva primila na dan Duhova.

On je onaj koji do te mjere otvara srca ljudi da su kadri živjeti tako duboko zajedništvo, koje se ne temelji na naravnim sklonostima, već na sasvim drugom principu, a to je međusobna ljubav kojoj nas je Isus poučio, i za koju nam Duh otvara i sposobljava srce. Bez Duha bi takvo ljudsko zajedništvo bilo nemoguće. **Duh daje Crkvi sposobnost da dosegne takve oblike zajedništva koji će zadiriti tadašnji poganski svijet.**

